

HOGESCHOOL WINDESHEIM

Beschrijving leertraject Basiskwalificatie Didactische Bekwaamheid (BDB), inclusief de Basis Kwalificatie Examinering (BKE)

Klik op een van onderstaande linken om direct naar het betreffende onderdeel te gaan:

- [aansluiting BDB \(inclusief BKE\) op onderwijs- en personeelsbeleid](#)
- [opzet leertraject BDB \(inclusief BKE\)](#)
- [toetsing en beoordeling van de BDB \(inclusief BKE\)](#)
- [opzet traject basis kwalificatie examinering \(BKE\)](#)

AANSLUITING BDB (INCLUSIEF BKE) OP ONDERWIJS- EN PERSONEELSBELEID

DOELGROEP / TOELATINGSEISEN

Beleid ten aanzien van nieuwe docenten

Het BDB-traject bestaat uit twee onderdelen: Didactiek en BKE. De module Didactiek helpt de nieuwe docent het maximale uit lessituaties en de begeleiding van studenten te halen zodat er een startbekwame docent onderdeel wordt van elk onderwijsteam.

Iedere nieuwe docent die geen recht heeft op een vrijstelling volgt het BDB-traject. Dit gebeurt (gemiddeld) na 4 tot 6 maanden. Om voor een vaste aanstelling in aanmerking te komen moet een docent alle onderdelen van de BDB binnen twee jaar na aanstelling succesvol hebben afgerond.

Wanneer een nieuwe docent reeds elders een of twee BDB-onderdelen heeft behaald of daarvoor een vrijstelling heeft verkregen, dan volgt hij/zij het resterende BDB-onderdeel.

Nieuwe docenten die al beschikken over een pabo-, eerstegraads- of tweedegraads bevoegdheid die ze korter dan 10 jaar geleden hebben behaald, worden vrijgesteld van deelname aan de module Didactiek. Ook geldt de mogelijkheid voor het verkrijgen van vrijstelling voor de module BKE als een BKE-certificaat al is behaald aan een andere hogeschool in Nederland.

Beleid ten aanzien van zittende docenten

Voor het onderdeel BKE is vastgesteld dat alle zittende docenten de BKE behaald hebben.

Didactische bekwaamheid

De hogeschool hanteert bepaalde criteria om de didactische bekwaamheid van nieuwe en zittende docenten vast te stellen: Er is een certificerings- en vrijstellingenreglement op basis waarvan een vrijstelling- en certificeringscommissie een vrijstelling kan geven.

Een eerste- of tweedegraadsbevoegdheid, het PABO-certificaat of een didactische aantekening op een hogeschool of universiteit wat maximaal 10 jaar gelden is behaald, geeft recht op een directe vrijstelling voor de BDB module Didactiek

In overeenstemming met het landelijke protocol BDB vindt erkenning plaats van een behaald BDB-certificaat bij een andere hogeschool. Windesheim behoudt het recht om aanvullende eisen te stellen.

Er zijn geen docentfuncties waarvoor het niet noodzakelijk is een BDB-traject te volgen.

driehoeksgesprekken

De docent moet voorafgaand aan het eerste driehoeksgesprek een eigen werkplekbegeleider kiezen. Dit moet iemand zijn van de eigen opleiding. Dit kan een ervaren naaste collega zijn, de buddy vanuit het onboardingtraject of de leidinggevende. De docent kan bij de werkplekbegeleider terecht met o.a. vragen over de BDB-opdrachten die betrekking hebben op het eigen werk en opleiding. De werkplekbegeleider is ook aanwezig bij de driehoeksgesprekken tussen de docent, de docentopleider en de werkplekbegeleider.

Voorafgaand aan de inhoudelijke werkbijeenkomsten is er het 1e gesprek in de BDB-driehoek met de docent, zijn werkplekbegeleider en de docentopleider. Naast kennismaken, wordt er informatie gedeeld over het traject en wordt de beginsituatie en de eigen leerroute van de docent besproken. In de driehoek wordt gezamenlijk bepaalt

welke leeruitkomsten de docent op welke manier aantoont. Zo kan de docent misschien wel een leeruitkomst aantonen op basis van bewijslast van een vorige baan.

Na de derde bijeenkomst is er het 2e driehoeksgesprek.

Dit is een formatief moment. Er is ruimte voor hoe het gaat, verwachtingen worden weer scherp gesteld, en doelen worden besproken. Feedback en feed forward. Er wordt samen bepaald wat de docent gaat herontwerpen op basis van een analyse die de docent heeft gemaakt.

Na de certificering is er het 3e driehoeksgesprek:

Bij dit gesprek kan eventueel ook de didactisch coach als vierde partij aanschuiven. Doel is om terug en vooruit te kijken in het kader van leven lang ontwikkelen.

- Terugblik
- Leerdoel komende tijd: verbreden, verdiepen, extra ondersteuning
- Plan van aanpak: rol opleiding, rol didactisch coach, rol Corporate Academy.
-

MAATWERK

Het is voor individuele deelnemers mogelijk om het BDB-traject te personaliseren (persoonlijke, flexibele, uitdagende leerroutes). Dit gebeurt in afstemming met de docentopleider. Deelnemers kunnen op verschillende onderwerpen verdiepende of juist inleidende informatie tot zich nemen en opdrachten maken.

ANDERSTALIGHEID

Het BKE-traject wordt ook in het Engels aangeboden.

De BDB module Didactiek wordt vooralsnog niet in een andere taal aangeboden. Hiervoor wordt doorverwezen naar andere hogescholen en (instanties verbonden aan) universiteiten.

OPZET LEERTRAJECT BDB (INCLUSIEF BKE)

ORGANISATIE

- De manager HR is eigenaar en eindverantwoordelijk voor het hele traject.
- De manager Corporate Academy is verantwoordelijk voor de bekostiging van het traject.
- De Programmaleider BDB is verantwoordelijk voor de inhoud en organisatie van het traject.
- Het traject wordt centraal georganiseerd.
- Het traject wordt uitgevoerd door interne docentopleiders.

LEERDOELEN / BEKWAAMHEID

LEERUITKOMSTEN BDV-MODULE DIDACTIEK

Het BDB-traject is afgestemd op de landelijke afspraken met betrekking tot de Basiskwalificatie Didactische Bekwaamheid (BDB), zoals vastgelegd in het Protocol inzake wederzijdse erkenning Basiskwalificatie Didactische Bekwaamheid van de Vereniging Hogescholen. Het protocol heeft als uitgangspunt gediend voor een kader op basis waarvan het Windesheim BDB-traject is ontworpen. Het BDB-traject sluit aan bij de onderwijsvisie van Windesheim en is gericht op didactische vraagstukken in de eigen Windesheimonderwijspraktijk.

Competentie 1: Professioneel docentschap

LU1: De docent werkt planmatig, vanuit een onderzoekende houding, individueel en in teamverband, aan zijn professionele ontwikkeling en aan de ontwikkeling van onderwijs. De docent vraagt van en geeft feedback aan collega's, studenten en andere betrokkenen.

Competentie 2: Doceren

LU2: De docent bereidt leeractiviteiten voor die aansluiten op 1) de actuele beroepspraktijk, 2) relevante maatschappelijke thema's, 3) de persoonlijke situatie en 4) de ambitie van studenten. De docent formuleert de lesdoelen en schetst de beginsituatie. De docent maakt een onderbouwde keuze voor het te gebruiken didactisch model. De docent verbetert en vernieuwt waar nodig de lesmaterialen. Gedurende en na afloop van de leeractiviteiten evalueert de docent met studenten de kwaliteit van het onderwijs en de rol van de docent hierbij. Waar nodig stuurt hij bij op basis van de evaluatie.

LU3: De docent voert leeractiviteiten planmatig uit, waarbij er sprake is van een gevarieerd palet aan geschikte didactische werkvormen. De docent gaat uit van verschillen tussen studenten en biedt maatwerk door flexibele, uitdagende en persoonlijke leeractiviteiten. De docent maakt verantwoord keuzes in leeractiviteiten gericht op actieve participatie door de studenten. De docent creëert een veilige en inclusieve leeromgeving waarin studenten van en met elkaar kunnen leren.

Competentie 3: Begeleiden van studenten

LU4: De docent laat in diverse contexten (klaslokaal, individueel, online) zien studenten te begeleiden in hun leerproces. De docent toont aan bij deze begeleiding gebruik te maken van evidence based inzichten in leren en motivatie voor leren, waarbij de docent onderbouwde keuzes maakt voor een begeleidingsstrategie die versterkend kan werken voor leren. Bij de begeleiding onderscheidt de docent diversiteit in doelgroepen en onderzoekt de docent samen met de student maatwerkmogelijkheden. Binnen groepen demonstreert de docent vaardigheden om studenten samen te laten werken en laat de docent zien een veilige leeromgeving te creëren.

LU5: De docent laat professionele communicatieve vaardigheden zien in de begeleiding van zowel professionele ontwikkeling als persoonlijke ontwikkeling van de student. De docent signaleert en bespreekt mogelijkheden en belemmeringen in 1) het leren van de student en 2) de persoonlijke ontwikkeling van de student. De docent verwijst indien nodig door naar aanvullende begeleidingsmogelijkheden.

Competentie 4: Ontwerpen

LU6: De docent ontwerpt of vernieuwt, gebruik makend van passende evidence based modellen of tools, een reeks onderwijsactiviteiten gericht op persoonlijk, uitdagend en flexibel onderwijs. Hierin selecteert de docent de toets(vorm) en (her-)ontwerpt de docent de onderwijsactiviteiten en onderwijsmateriaal, passend bij de leeruitkomsten en de toets en gericht op beroepspraktijk en maatschappij. De docent selecteert of creëert hiervoor praktijkcomponenten die gebaseerd zijn op de actuele ontwikkelingen in vak en beroep.

LU7: De docent laat zien hoe de leeruitkomsten, de (leerwegonafhankelijke) toetsing, het ontwerp inclusief onderwijsactiviteiten en de kenmerken van de doelgroep op elkaar zijn afgestemd.

PROGRAMMA

- Het programma bestaat uit de volgende onderdelen: Didactiek en BKE.
- De BDB-onderdelen zijn niet volgtijdelijk geprogrammeerd. De meeste startende docenten worden echter geadviseerd met de module Didactiek te beginnen.
- De begeleiding in het traject wordt verzorgd door docentopleiders in face-to-face bijeenkomsten (optioneel voor BKE), in lesbezoeken + nabespreking en in een digitale leeromgeving (alle BDB-

onderdelen). Naast docentopleiders krijgt de nieuwe docent ook ondersteuning van de werkplekbegeleider vanuit het eigen onderwijsteam.

- De BDB-module Didactiek is blended ingericht en bestaat uit een combinatie van face-to-face interactie, zelfstandig leren, driehoeksgesprekken, intervisie, online begeleiding en werkpleklernen.
- Het BDB-onderdeel BKE kan op verschillende manier worden doorlopen: via zelfstudie m.b.v. online begeleiding, in groepsverband (fysiek, online of blended) of een combinatie van beiden.
- De begeleiding in het programma is als volgt georganiseerd: begeleiding door een docentopleider, begeleiding door de werkplekbegeleider vanuit de opleiding, feedback van deelnemers en collega's op de werkplek en tijdens de bijeenkomsten; intervisiebijeenkomsten; fysiek en online.

DUUR EN OMVANG

- Het BDB-traject heeft een gemiddelde studiebelasting van circa 190 uur: Didactiek: 150 uur en BKE: 40 uur. Gemiddelde doorlooptijd: 12 – 18 maanden.
- De module Didactiek wordt aangeboden in 2 varianten: de snelle variant verspreid over 1 semester, en een variant waarin de module verspreid is over 2 semesters. Er is geen vaste doorlooptijd voor de BKE.

CURSUSMATERIAAL

Het cursusmateriaal bestaat uit literatuur in de vorm van artikelen, zelfontworpen en ontwikkeld (e-learning) lesmateriaal, digitale hulpmiddelen en opdrachten. De leergang is opgenomen in een elektronische leeromgeving.

TOETSING EN BEOORDELING VAN DE BDB (INCLUSIEF BKE)

TOETSING EN BEOORDELING

De module Didactiek en de module BKE worden summatief beoordeeld. De beoordeling vindt plaats door een assessment aan de hand van een criteriumgericht interview (cgi), gehouden door 2 gecertificeerde assessoren. Bij de module Didactiek is dat de eigen docentopleider en een tweede, onafhankelijk assessor. Voor de BKE zijn dat 2 onafhankelijke assessoren. Een docent maakt een portfolio en deze dient als input voor deze toets. Het portfolio moet voldoen aan een aantal minimale eisen, maar wordt niet apart summatief beoordeeld. Het voldoen aan de minimale eisen van het portfolio dient niet als voorwaardelijke eis om deel te mogen nemen aan het cgi (zie Windesheim Toetsbeleid). Er moet wel aan de minimale eisen worden voldaan om de BDB-module Didactiek en de BKE met een voldoende af te sluiten. De docent krijgt, gedurende het proces, feedback op delen van het portfolio.

CERTIFICERING

Bij succesvolle afronding van een BDB-onderdeel ontvangt de docent een certificaat voor dat onderdeel. Bij het verkrijgen van een vrijstelling wordt geen certificaat verstrekt (maar wel een vrijstellingsbewijs). Het BDB-certificaat wordt alleen verstrekt wanneer een docent voor elk BDB-onderdeel een certificaat heeft behaald. Een vrijstelling voor een of meer onderdelen betekent dat een docent geen BDB-certificaat krijgt.

Het certificaat heeft geen bepaalde geldigheidsduur. Het certificaat wordt afgegeven door de Corporate Academy. De manager HR is bevoegd om het certificaat af te geven.

OPZET TRAJECT BASIS KWALIFICATIE EXAMINERING (BKE)

DOELGROEP / TOELATINGSEISEN

Beleid ten aanzien van nieuwe docenten

Iedere nieuwe docent volgt het BKE-traject als onderdeel van de BDB. Het succesvol afronden van het BDB-traject is een vereiste voor een vast aanstelling.

Beleid ten aanzien van zittende docenten

Iedere zittende docent volgt het BKE-traject.

TOETSDESKUNDIGHEID

De hogeschool hanteert bepaalde criteria om de toetsdeskundigheid van nieuwe of zittende docenten vast te stellen. Dit zijn de criteria zoals die voor de BKE landelijk zijn afgesproken.

Een BKE-certificaat dat behaald is bij een andere hogeschool wordt erkend.

Er zijn geen docentfuncties waarvoor het niet noodzakelijk is een BKE-traject te volgen.

INTAKE

Voorafgaand aan het traject wordt geen individuele intake gehouden. Deelnemers kunnen zich wel inschrijven voor een startbijeenkomst.

MAATWERK

Het is mogelijk om voor individuele deelnemers het traject aan te passen. Het traject kan digitaal met zelfstudie of met (team)bijeenkomsten gevolgd worden.

ANDERSTALIGHEID

Het BKE-traject wordt ook in het Engels aangeboden.

ORGANISATIE

- De manager HR is eigenaar en eindverantwoordelijk voor het BKE-traject.
- De manager Corporate Academy is verantwoordelijk voor de bekostiging van het traject.
- De Programmaleider BDB is verantwoordelijk voor de inhoud en organisatie van het BKE-traject.
- Het traject wordt centraal georganiseerd.
- Het traject wordt door een interne partij uitgevoerd; het portfolio wordt door een externe partij beoordeeld.

LEERUITKOMSTEN / INDICATOREN

Het traject is afgestemd op de leeruitkomsten en indicatoren zoals vastgelegd in 'Kwaliteiten van de toetsbekwame hbo-docent'(van Schil-Mol e.a. mei 2020). Hierin staan de kwalificaties die hebben geleid tot onze leeruitkomsten.

Aanvullen Tekst

PROGRAMMA

- Zelfstudie
- Standaard trainingsaanbod
- Maatwerk trainingsaanbod
- Inhoud
- Zowel de digitale omgeving als de training zijn opgebouwd op basis van de drie leeruitkomsten: aansluiting op toetsbeleid en –organisatie, context van de toets, cyclisch en systematisch toetsen.

DUUR EN OMVANG

De studiebelasting is 40 uur. Er is geen vaste doorlooptijd. Er is geen vaste verdeling van het aantal uren over de verschillende onderdelen; de opzet is flexibel. Er is geen verdeling in het aantal contacturen en zelfstudie.

CURSUSMATERIAAL

Het cursusmateriaal bestaat uit digitale hulpmiddelen en zelfontworpen materiaal.

TOETSING EN BEOORDELING

Er vindt toetsing van het traject op leeruitkomsten plaats. De module Didactiek en de module BKE worden summatief beoordeeld. De beoordeling vindt plaats door een assessment aan de hand van een criteriumgericht interview (cgi), gehouden door 2 gecertificeerde assessoren. Bij de module Didactiek is dat de eigen docentopleider en een tweede, onafhankelijk assessor. Voor de BKE zijn dat 2 onafhankelijke assessoren. Een docent maakt een portfolio en deze dient als input voor deze toets. Het portfolio moet voldoen aan een aantal minimale eisen, maar wordt niet apart summatief beoordeeld. Het voldoen aan de minimale eisen van het portfolio dient niet als voorwaardelijke eis om deel te mogen nemen aan het cgi (zie Windesheim Toetsbeleid). Er moet wel aan de minimale eisen worden voldaan om de BDB-module Didactiek en de BKE met een voldoende af te sluiten. De docent krijgt, gedurende het proces, feedback op delen van het portfolio.

CERTIFICERING

Deelnemers die het BKE-traject succesvol hebben afgerond, ontvangen een certificaat.